

TIHI ALATI

MILKO VALENT

SADRŽAJ

VRTOGLAVA ZRNA	2
zamućene leće	3
zvao sam te indigo (dnevni san na putu do 9. kata hotela)	5
rođendan (san u snu)	10
krhotine	13
OKOMITA VIJUGA	16
zoo horizont	17
zona smeća	19
negativni cvjetovi, izlet	22
interaktivno sivo i maja	24
brzi odlomci (iz radionice s otvorenim prozorima i tihim alatima)	26
SJAJILO ZA OČI	28
san o mrtvom pjesniku	29
uskladimo smrti	31
vlasnik groba	33

glas osobe koju smo jučer pokopali	36
san o smrti poezije	38
U MOJOJ GLAVI JE KAOS	40
sjaj kože brži je od svjetlosti	41
slastičarnica princess	43
balzam za usne	45
piramide	47
KOMPAKTNE PLOČICE	49
površina bez ironije	50
neotesane obrve	52
pamuk, komplimenti	53
Marica Jambrek Tiffany	55
leptiri će na kraju gorjeti	57
vrtočlavica	59
u mraku	62
O autoru	65
Impresum	68

alati za gledanje su tihi

VRTOGLAVA ZRNA

ZAMUĆENE LEĆE

u poeziji je sve manje poezije

male tajne bližnjih izazivaju veliku bol
oštećenje mozga, povišeni tlak,
nesnosno povećanje dioptrije
i krikove bez zvuka kao kad raste pšenica

trebalo bi napokon otputovati negdje
gdje je zemlja manje zemlja, manje pusta,
masna i debela, tvrdokorna, podla i beznadna

gledaš me očima u kojima bezbrojni stranci
uče strani jezik šuteći kao zaliveni ledom.
tvoje zjenice napravljene su od zemljanog praha
htjele bi novo svjetlo, vječno žedaju nove valove,
nove čestice, novu pjenu i pomodne mjehuriće.
s tvojih trepavica u juhu
sada kaplje bijesna susnježica.
večera u tišini
koja u daljini ubija polarnog medvjeda

u zajedničkom kućanstvu
toplinu suđa i tijela smjenjuje tuča
veličine zemaljske kugle.
ljubav se brzo hladi na ledu
i mašta o novim dvorcima s vječno
zapaljenim vatrama. izgleda mrtvo
kao gitara u depresivnim rukama,
odlazi u urede, pretvara se u zamku
mržnje koja bezglasno curi u zaborav.

skućeni kuhinjski horizonti
podsjećaju na izmučenog Kafku,
krivotvore vrijeme i protekle krikove,

rastavljaju satove krevete vikendice pidžame...
cijeli taj mehanizam ljubavi zauvijek odlazi
u kurtoaziju
u noć

pa hajde, kažeš najednom
otvorimo sve karte
neka one govore

karte su na stolu
na njima je suho ništa
drvo puca, praznina je teška
nalik je prolaznom kruhu u rukama

mučninu prekidamo odlaskom
u kupaoonicu na posljednje tuširanje.
miješamo drevni grimiz u žarištima želje,
koža se širi, nokti pucaju u znoju i krvi,
po keramičkim pločicama
padaju zamućene oproštajne leće.
gusta voda svira brzi techno
glazba je prijateljska pratnja raspadanja

praznina u strancu
ne može se oploditi.
moje sjeme je uspravno s puno zrna
niknut će negdje zabodeno u novu venu
pojačati krvotok novog jutra i stvarati
crvene vrhove visove vrtove vihore

bez tebe, bez tebe

ZVAO SAM TE INDIGO (dnevni san na putu do 9. kata hotela)

sve je manje lirike

smetlari u higijenskim patrolama
pamte prozne mirise o kojima ne znaju
napisati stih.
na obroncima gradskog smeća
zvao sam te indigo

ako nestane struje
hoće li i dalje drhtati svjetlost?
hoće, jer dnevni snovi ne zastarijevaju
sve dok se sanjar ne pretvori
u misu zadušnicu.
na obroncima gradskog smeća
zvao sam te indigo

moderan, sve moderniji
tvrd i nehajan od iskusne mladosti
priznajem
u pustom ravnodušnom srcu
u kojem i smrznuto vrijeme čeka kraj
magnolije sve brže cvjetaju

na domjenku u ambasadi
proljeće bukti od zelenog interesa.
okružen hladnim večernjim toaletama
gledam u svoj pjenušac i mislim

ljepota nije mrtva
indigo nije zaboravljen
nema okrutnog mjeseca
brak nije prirodan
medij nije poruka

a pisoar je točka kulture
nad kojom se prelama svjetlost,
rasprskavaju kristali otpadnih voda
i vrtoglava zrna misli.
na obroncima gradskog smeća
zvao sam te indigo
jer si na podlozi smrti ostavljala
neizbrisive kopije svjetla

ljuljam čašu s pjenušcem
gledam komešanje skupocjenog tekstila
slušam kockarske rečenice uspjeha
ambasada svijetli i mijenja sudbine.
daleko sam dogurao.
gledam i tebe, indigo.
tvoji modri pogledi uljepšavaju
njegovano krdo, lažnu eleganciju starog blata
u kojem je zavičaj na razini prvog krika.
na obroncima smeća
zvao sam te indigo

otpijem iz čaše gutljaj šampanjca.
ideja da bih i ja trebao lobirati za svoju stvar
gubi se u gađenju, u nagloj mučnini.
povraćam u čašu nekoliko kapi kiseline
koja bi mogla uništiti i tri ovakve civilizacije
i vjeru i životinjsku farmu i sve

odustajem od lobiranja i mislim

mogu li u suvremenoj pjesmi spomenuti
svoju stvarnu majku, a da me odmah ne
optuže za poetsku nekorektnost
ili patetiku ili za incest i plahe sokove
u mojoj ruci s pjenušcem?

pijem bijelu kavu i gledam prema

zoološkom vrtu. škola je u osam.
otac je već na poslu u tvornici papira.
ne sluteći ništa proizvodi gusta zrnca bijelog
medija po kojem će kapati moja noć, moja sudbina...
majka veselo maršira po kući
snažna kao krijesnica, osvjetljava svaki
trun prašine u našem malom carstvu.
iz džepa na kariranoj košulji
vadi popis vrtoglavih zrna koje treba
nabaviti u svijetu dućana s tihom glazbom.
netašno se smije i kaže
ja sam ozbiljna domaćica
majka strogo kontroliranog dječjeg šećera
i dok sam ja živa ti nećeš odlutati u radikale.
ubrzo zatim majka je umrla
i ja sam postao slobodan.
na obroncima gradskog smeća
zvao sam te indigo

hoće li svjetlost ikada obnoviti
te slike topline u dalekoj budućnosti?
hoće li zadrhtati ravnodušno srce
neposredno prije odlaska u raj,
prije odlaska u kućicu mrtvog svemira?

domjenak napreduje
uzvanici s mukom održavaju glamur
prodorni potomci prvobitnih poljodjelaca piju pjenušac,
vladaju strujom ljudima milostinjom...
njihove usne mreškaju crnu psihu, pobjedu
i crvene matrice uspjeha.
uljudno mi upućuju pustinjske pozdrave
(daleko sam dogurao, majko!)
a ja mislim o proznom pjesničkom otpadu
koji svjetluca na sabljama epske horde.
odlažem čašu s pjenušcem i kiselinom

na hodajući pladanj ambasade
i odlazim u toalet gdje se još mogu naći
paradoksalni tragovi lirike.
na obroncima gradskog smeća
zvao sam te indigo

nad pisoarom iznad vlastitog mlaza
zapanjen bojama gledam dugu
ispod koje nikada neću protrčati.
dolazi indigo odjevena u hladnu večernju haljinu.
ona je veleposlanica zemlje u kojoj tundra
neprekidno plače nad vlasima poniženih žena.
indigo na svijetloj plohi mobitela tipka riječ "šofer".
portir se diskretno klanja, vozilo bešumno klizi
bježimo s domjenka u noć

u automobilu slušam indigo, slušam naše
zadnje riječi prije duge šutnje od nekoliko
spojenih blagdana

*znaš li da se hladna večernja haljina
jednim potezom ruke može iskidati u
tisuću komada južnih noći?
osjećaš li da ispod crnih ledenih
haljina dišu guste tople rijeke?
hoćeš li mi i danas poderati haljinu?
želiš li sa mnom i danas dočekati zoru
na brdu pokraj gradske spalionice?*

želim.

evo zore, evo vatre,
evo toplih gustih rijeka!
na obroncima gradskog smeća
pokraj spalionice
zovem te indigo, indigo, indigo...

dok tundra brzo kopni
na njezinoj poderanoj večernjoj haljini
poklanjam joj tradiciju tijela i osobni talent.
darujem joj vrtoglava zrna roditelja

to je sve što imam

zvao sam je indigo

ROĐENDAN (san u snu)

sve je manje čistog asfalta

vratio sam se iz grada
mirno sjednem za stol
kao da je sve u najboljem redu.
isključim telefon
i uključim tihe alate

učim od svemira kako svijetliti
unatoč svemu.
kratkotrajne mušice
bez metafore zalijeću se u moj mozak.
dugo mislim o gubitku
na putu prema dolje:
nemoguće je izljubiti svu rosu na tijelu
kada tone u san i žudnju prekriva
mladim srebrom

sutra ti je rođendan
ne spavam
maštam o tvojim očima
i spremam za tebe paketiće svjetla.
znam da će sutra to beskrajno gorivo
opet zaobliti tvoje postojanje
na rubu svinutog svemira

možda posadim i jedno vrtoglavo zrno.
do jutra ćeš biti u čvrstoj boji breskve.
polako ćeš silaziti s neba
niz uspravne sprave svjetlosti
o kojima je toliko pisala Elfrida Austrijska
neurotično truseći sedmi led

s čuvenom rakijom iz Salzburga

sutra ti je rođendan
mnogi će ti radosno čestitati
još jednu prazninu početka
zagledani u stari postupak
nade i brojanja do sto.
sutra ćemo slaviti i razgovarati
i gledati na televiziji ljude, beton,
obalu, more, rijeku i sve prljaviji asfalt

možda ti mahnem još noćas
nakon što stavim ukrasni dodir na darove.
sutra ponesi barem rubove smijeha
zaboravi na tužne običaje nejakih

svijeće, torta, cvijeće, ljeto, vino
omamljeni rođendanom
gledamo film o ljubiteljima kamena.
naši suvremeni preci nevino guraju stijene
kao da Sizifa nikada nije ni bilo.
odjeveni u poderane traperice
postavljaju kameni svijet usred močvare.
kad čujem riječ močvara hvatam se za tvoje
čvrsto tijelo. ozdravit će duša moja.

na pozornici kamenje svira
jednostavnu glazbu, instrumenti proizvode
kameni hljeb svagdanji.
ljubitelji kamena ljube grobni kamen u crkvama
izlizan od vrelih poljubaca vjernika.
negdje neki ljudi bacaju kamenje s ramena
neki ljudi bacaju kamenje na ostalo kamenje.
ozbiljni građevinari mahnitaju od zgražanja
zaneseno kružeći oko visokih piramida
i malog kamena u Davidovoj ruci.
oni teško mogu podnijeti

besmisleno rasipanje tog dragocjenog
materijala koji je Zemlja u mukama stvarala.
to su bili koncerti, to su bile radničke parade!
film završava kamenovanjem: muškarci i žene
kamenih glava bacaju kamenje na žene
koje su slijedile žudnju i sveopću Magdalenu.

lijepa je proslava rođendana
dođi sada, ionako znamo da je nemoguće
poljubiti svu rosu na kosi kad umorna tone u san.
dođi, dušo, još malo ćemo disati
i čitati srebrne tekstove Erazma.

zatim zaspati, usnuti, nestati

KRHOTINE

sve stane u nekoliko odlomaka
nepostojeće cjeline

naglo klonem i pobjesnim od te spoznaje,
u dlanovima mi bride sve strane svijeta.
jednim zamahom stvorim prozirnost
velikog spremanja bez ironije.
ruše se knjige, papiri, memorije i tvrdi diskovi.
na podu je poplava beskorisnog cvrkuta.
vrijeme je za svjetlo i tihe alate

želje ispunjavam u snu
gradim nebodere koje nije moguće srušiti.
švedski stolovi svijaju se od doručka do
doručka prepuni žena koje nisam stigao
upoznati u intimnoj krvi.
na njihovim plohama sve jače sjaji ples
tamne raznobojne polarne svjetlosti.
uzalud se borim s naglim propadanjem,
znam da se u zadnjem snu neću probuditi

mala pustinja u klepsidri
popisuje neizbrojivu bezvrijednu imovinu.
staklom zarobljeni pijesak
znoji se od muke ponavljanja.
kad istječe dan i noć
u svakoj krhotini vidiš svoje sjeme
sastavljeno od bijele zebnje i brzih zrna

zrna stoje na uspravnim spravama
s kojih se cijedi svjetlost
tamna usta gladnih i slijepih gutaju njihov sjaj.
moja aktivna ljepota

moli tu krunicu unedogled.

hoće li je oploditi?

sve stane u nekoliko krhotina
čak i upala mjehura i mokraćnih cijevi.
u sceni bola nasilne bakterije odgovorno
razaraju uretru rasklimanom motornom pilom.
sestro, donesi mi još jednu čašicu antibiotika.
slutim da ipak ima lijeka za poeziju
koja će nas dostojno ispratiti u bogato ništa
u svijet bez bolnih psihofizičkih ukrasa
u nirvanu, u nirvanu

sve stane u nekoliko kutijica

u dućanu kupujem duboko besmislene
namirnice i razgovaram s drhtavom susjedom.
teško hodajući od starosti kaže mi
da zna da joj je ponekad bilo jako lijepo
ali da se ne može sjetiti niti jedne takve slike.
sjeća se samo nemoćnih roditelja
sprovoda zadnjeg muža
nekoliko zaljubljenih golubova
zrake sunca na ormaru
rasporeda prostorija u kući djetinjstva
jednog nedjeljnog ručka
dva ili tri politička događaja
u proteklih devedeset i šest godina
i jednog veselog izleta na obližnju planinu
gdje je u vlažnoj paprati izgubila nešto.
ali što?
gleda me blagim pogledom na odlasku
i pita zar je to doista sve
i je li to vrijedilo polarne svjetlosti
u koju će se uskoro pretvoriti

sve stane u nekoliko krhotina

i one će brzo nestati

OKOMITA VIJUGA

ZOO HORIZONT

sjaj u tvom oku
to je svjetlo pustinskog grabežljivca
koji ne misli na porijeklo vrste

u danima kad razbijaš mobitel o zid
tvoja je kosa zaigrana nevina nemirna
kao da je izvan ovoga svijeta
kad stvarno poludiš osjećajući besmrtnost
tvoja samoća kupuje igračke
mikrovalnu pećnicu, na primjer,
iz nje s osmijehom hijene vadiš topli leš
dok ugrijani losos, alfa i omega radosti,
plače od nostalgije za igrom

na sve strane rad i ludilo
čvrsto tkanje Babilona i Biblije
na putu za apoteku uvijek si sama
u očima tvoje uzdignute ruke k nebu i kemiji
ti jedina u gradu bananu jedeš žlicom
čokoladu vilicom, sladoled nožem
u rano jutro sita sjedneš na svoj novi bicikl
i tražiš slobodu na ulicama

zatim se ošišaš do kože
blijeda i ćelava obraćaš se galebovima
oni čiste morsku pjenu s krila i slušaju
klikćeš *nikada neću raditi na pokretnoj traci*
treba biti agresivan, zgrabiti ono najbolje
modro nasilje pretvoriti u program
ja ću glavom i kroz zid samo da se
probijem do lunaparka i poezije
galebovi te gledaju s nerazumijevanjem
odmarajući se od svakodnevnog letenja

naglo brizneš u plač
privijaš se uz mene
grlim tvoj crni led u prsima koji ne možeš
otopiti tabletama kletvama molitvama psovka

želim te razvedriti našim iskonom
trčimo u zoološki vrt i gledamo životinje
ispred kaveza s majmunima
stojimo satima nepomični tihi
zatečeni prepoznavanjem srodnika
divimo se našim prošlim očima bez povijesti
u kavezu je proljeće, sloboda u punom cvatu krvi
veselje, skakutanje, slavlje mišića i inteligencije
bestidni spolni nestašluci na otvorenom
radost igre koju smo gotovo zaboravili
uz kruta pravila življenja i umiranja na slobodi

na horizontu titra zaigrani iskon
sretni majmuni bez ponedjeljka
titra i naš povratak u smijeh bez prave radosti
vraćanje u rad i ludilo

ZONA SMEĆA

gledanje svijeta zamara
to je ozbiljan rad
leća se troši brzo kao kalorija
većina odustaje i ružno stari
već na pragu odrastanja kopni
bezvoljno baca u smeće teleskop
mozak mikroskop duh
i sve ostale vrtoglave sprave

smeće je poredak bola u oku

danas ću promatrati najteže područje
zonu psihičkog smeća
hrabra gesta, želim ti se približiti zadnji put
prije nego padnu jesen i ljubav
prije nego prorade psihotične metle ekologa

poštujem jutarnje pravilo svake majke:
umjesto alkohola, droge, bijele ulaznice
za snove i tribine
uzmi žitaricu, zlatni doručak od kukuruzne svile

tako i učinim
jer želim doživjeti žuta polja slobode
postavim vijugu kao svevideći vlažni vrhunac
i gledam svijet

tri violinistice iz srednje muzičke škole
pokraj velike knjižare sviraju male dopadljive
otpatke, etide usahle ljubavi i skvrčene psihe
tužnu glazbu gubitka na smetlišu
bi li svirale te djevojke na kiši suncu vjetru tući i snijegu
da im nije potreban džeparac za votku sok cipele i skijanje?
prilazi im poznati zagrebački invalid

nizak čovjek s drvenom nogom i štakama
na leđima nosi gitaru koju ne zna svirati
i torbu na kojoj je zalijepljena mala hrvatska zastava
sluša žene s gudalima i čežnju uspravne krvi
gleda ih, zamišlja spol jedrih sviračica na ugodnih
36,6 stupnjeva, *Smiluj mi se, Gospodine!*
iz očiju mu cure jaki mlazovi beznađa, nevinosti
potištenosti i bolnog smeća bez sjećanja

viriš u svijet posljednji put preko moje vijuge
usta su ti u trendu, puna kupovne ljubavi
u tvojim očima žuč, koristoljublje, pohlepa,
užitak i lijeno vrhnje izgubljenih generacija
šapćeš zakasnit ću na posao, razmisli o rastavi
meni ne treba muškarac koji promatra svijet
meni treba običan čovjek, drvosječa, biznismen,
mesar iz kamiona-hladnjače, profesor tjelesnog
gdje mi je onaj ruž, čovječe!
vidimo se sutra u palači pravde

u tvojim zjenicama grčevi sitnog psihičkog smeća
ali u tebi tutnje i teretnjaci s glomaznim otpadom
tu su histerične Kleopatrine kupke, saune, terapije
svjetlom i valovima, programi animacije, terapije
oštrom aromom praznine, fitness, solarij, shiatsu,
fango, akupunktura, masaže, wellness, termalna
kupališta, reiki, parne kupelji, spiritualno bičevanje
mozga, pedikeri, depilacije, tretmani spužvom preko
svega, doživotne kure za mršavljenje, noćni jogging,
dnevni fucking, aerobik, Pilates, sve i sve, ništa i ništa...

kad dođe to vrijeme - može li čovjek s takvom osobom
u staračkom domu mirno popiti crni čaj prije smrti?

nakon rastave lete dokumenti
porazi i prolazna inteligencija
u jednom kafiću u Importanne centru

spazim poznatog invalida s gitarom i stanem pored
njega za šank, naručim kavu za obojicu...
šutimo, što reći, sve je jasno
nudi mi crveni Marlboro, uzimam cigaretu
...već dugo pušim ovo smeće...
kaže s ponosom lijepog gubitnika.
na rastanku, osokoljen našim druženjem,
s iskrom u očima citira mi tiho
urbani zaključak Baudelairea:
"lupeži i drolje zabavljaju bolje
neg' što sitne duše i pojmiti mogu."

NEGATIVNI CVJETOVI, IZLET

radim na početku novoga svijeta
u zelenom getu iznad grada
tih od bistrine divim se prašini
neopterećena pitanjima ona prekriva sve

kad se umorim od radosti
popravim šminku i siđem u grad
da se izbliza nagledam negacije
na svakom uglu mali pakao arhitekture
ganut pitam prašinu
koliko ljudi zapravo zna za albatrosa
za ideal iz mladosti poezije i zrakoplova
turistički vodič pokazuje mi umorne ikone
znamenite estradne gljivice
i znojne suvenire zaustavljenih nomada
umjesto leta nudi mi čaplje
mrtve ptice tvrdih barbara

sva ta poražena lica biologije
negativni cvjetovi zatrpani smećem
pogledaj te zapuštene psihe
izgledaju kao rabljeni komadi namještaja
s malo zgrušanog djetinjstva
u studentskim i poslovnim torbama

piju kavu i lutaju ulicama, povremeno
pogledaju u nebo i misle kako preživjeti do smrti
ne slute da je nebo bezbožni beskrajni ukras
ravnodušno prema nastajanju i nestajanju

bi li pomoglo tetoviranje plavih stihova
na njihova čela bez napretka?

umorni stoje na beznadnim stajalištima

u bedrima sanjaju ponavljanje najljepšeg ljetovanja
čekaju vozila da ih odvezu u kućnu sapunicu
koliko nesreće u prostoru samo jednog dana!

otпустim turističkog vodiča
i vraćam se u geto
oboјim ga svakodnevnom zelenom boјom
za koјom čeznu profiteri, fikusi i titule
bijeli i crveni hibiskus zalijepim za strop
kao znakove pomoćne ljepote
na kori velikog mozga
palim okomitu vijugu i tihe alate
i tako prolazi početak svijeta

danас ću opet listati bistrinu
visokim bijelim štapićem
moј zeleni geto je moја vijuga
stoji okomito okružena očajem

negativni cvjetovi pate od nesanice
u podrumu s krumpirima
puštaju nejestive klice
ohole uskliknike zapuštenog intelekta
za vrijeme pretvaranja u prašinu

INTARAKTIVNO SIVO I MAJA

hrabrost je gledati svaki dan isto
a zauvijek ostati lubenica sa svježim zjenicama
samoubojice to znaju
u sivim predsmrtnim strahovima
samoubojice su cvijet inteligencije

jutro je dobro počelo
na jednom uglu pokupio sam maju i njezinu
zračecu ljepotu, koprenu koju nitko ne može skinuti
vozim se s majom na posao
mirno gledam horizontalno-vertikalne znakove
sjećam se slika s jučerašnje zabave u stanu
dvije neuredne prijateljice, proizvođačice kaosa
bio je tamo i jedan student, gojazni gubitnik djetinjstva
cijelu je večer pričao o hmelju i takvim stvarima
ja sam sasuo vinograd u grlo i ostao uspravan

svijet je neprekidno isti raznoliki klaun
negdje službeno gore protuzakonite trave
negdje ratni požari i štikle spaljuju kuće i srca
svagdje nitko nigdje ne stiže
podivljali poljoprivrednici voze svoje protestne traktore
velika ljubav prema sebi
često umre na malom parkiralištu

već eonima ista scena
crni kos dolazi prvi i igra se preživljavanja
svako jutro prije izlaska iz automobila
pogledaš se u retrovizor i popraviš kosu
jutros je to bio smrtonosni čin, problijedio si
htjela sam te zagrliti, ohrabriti te mekom toplinom
i mlijekom, ali ti si zapanjen gledao zrcalo
nepotkupljivi glatki alat, vrhunsku kirurgiju taštine

ustrašen grubo si odbio moje darove i rekao
majo, poslije iskrene osjećajnosti sve je teže
ljubav više nije moguća
poslije četrdesete prestajem misliti
ubit ću se od posla i debljati kao svinja

zaprepašten šaptao sam u autu zebnju
pjevušio prolazne skice smrti

prva sijeda
beskraj diskretno kuca
taj haiku kraj

prokleti retro
hladni pogled na stvarnost
vizija blata

otkrio sam iskustvo praznine
toplu vodu i smeće ispod okomite vijuge
sve je manji prostor između riječi i stvari
između značenja i pojave

sve je siva mrlja na sivom retrovizoru
svijet je uvećana duguljasta bakterija
srozavanje dana na mikroskopsku razinu

BRZI ODLOMCI **(iz radionice s otvorenim prozorima i tihim alatima)**

živimo i umiremo u brzim odlomcima.

okomita vijuga nikad se ne udaljava od središta. svaka moć trepti od mirnoće. stvarnost se sastoji od velikih tema. situacija sa svijetom sve je teža. uzalud je pisati poeziju. sve što je uzaludno neophodno je potrebno. bijes i tugu maskiramo šarenim naljepnicama jezika. logo coca-cola je zajednički nazivnik osvježavajuće prečice do smrti, a ipak

živimo u brzim odlomcima koji se ne mogu spojiti čak ni u beskonačnosti. brži smo od krvi starih azijskih hordi koje nisu znale za plač. živimo jedan na jedan. Europa brzo gubi površinu na kojoj su još mogući mali dućani s pjesmama i pričama o ukusnom zelenom čaju. vrijeme patnje počelo je s Gutenbergom, a vrijeme ugodnog užasa s internetom i brzim tijelima na putu do obrade teksta, identiteta i žudnje.

ne mogu vjerovati! govoriš mi o civilizaciji nejedenja mesa i održivog suosjećanja, a vlastitu majku ostavila si da sama umre u betonskoj sobici u centru grada s komadom stare umirovljeničke govedine na tanjuru! tko će nju umiruću držati za ruku dok ti uzvikuješ svoju svakodnevnu sebičnu mantru: "klupica plus park jednako erotika"? daj mi samo jedan jedini razlog da te zauvijek ne istjeram iz radionice pa ću opet u tvom tijelu otvarati nove tvornice meda i mlijeka.

iako mi se gadiš, donio sam ti toplo hrskavo pecivo prije tvog odlaska. znaš, tako si jedna u ovom trenutku moje slabosti i sažaljenja. na margarin mažeš iznenadne suze. jedeš pecivo i margarin sa sebičnim suzama bez imalo tuge za tvoju umiruću majku i bez traga osjećaja za nekog drugog. zar ne vidiš dolje na trgu da najdeblji prodavač novina na svijetu s visokim tlakom izvikuje nove nesreće?! stvarno si odvratna.

pusti me da ostanem još malo. htjela bih s tobom još jednom prije nego odem zajednički upravljati daljinskim upravljačem. u redu, pristajem, to mi se uvijek sviđalo raditi s tobom. moja dobrota podsjeća me na Caritas. gledamo televiziju. na jednom programu klizi savršena linija klanja o kojoj sanja svaki uspješni vojskovođa. u kružnom toku linije klanja pilići umiru strpljivo, a mi jedemo neukusni avokado koji beru mali robovi, djeca bez djetinjstva.

tvoj posljednji pokušaj zavođenja je uspješan. emitiraš jaku luč, sentimentalni miris spilja, svi se zidovi ljušte mokri od emocija. nudiš vlažni piercing besramno kao primitivno pleme pračovjeka iz Hrvatskog zagorja. istodobno šapćeš prozirnu poslovicu sa suvremenog žutog kioska: "Svaki je čovjek otok s pupkom, a svaki pupak je čovjek s blagom." gadiš mi se, dok uživam u tebi.

oproštajna kava i lagana konverzacija. tvoj posljednji pokušaj podvale. reci mi, postoji li na svijetu iskreno suosjećanje pjesnika? postoji, o zlobnice. evo primjera. nakon što je Lorca objavio stih "nikad neću stići u Córdoba", u osamdeset godina preko tri tisuće pjesnika prepisalo je taj isti stih, samo što je umjesto Córdobe stavilo neki drugi grad. zar to nije dirljivo suosjećanje s nasmrtnim lirskim subjektom koji nikad neće stići u veliki grad? a zašto nijedan od tih pjesnika nije stavio ime nekog sela? zbog toga što ime sela ne zvuči dobro u maloj pjesmi. a zašto pjesnici ne navode nigdje taj stih kao citat iz Lorcine pjesme, pa nisu svi ljudi čitali tu pjesmu?! zbog nedostatka imaginacije. no ipak su izrazili suosjećanje. shvati, nemoćni ljudi ne mogu se naprezati. Bukowski je to izrazio ovako: "Igra još uvijek pripada slabićima."

a sad idi i ne vraćaj se više u ovoj inkarnaciji, rekoh još šire otvarajući prozore u apsolutno, prozore visoke rezolucije. dok slušam zadnji put zvukove tvojih zauvijek odlazećih potpetica, gledam na trgu lijepe ljude. to su slatkiši za oči, dolaze iz noći s malo estradne paučine na mozgu. sada znam: okomita vijuga ne želi se sagnuti i ubrati bingo s tuđih usana. sada znam: nikada neću zatvoriti prozore, nikada neću zatvoriti radionicu, nikada neću stići u neko drugo mjesto i piti srebro umirućih. dok sam živ, vozit ću svoj auto.

živimo i umiremo u brzim odlomcima.

SJAJILO ZA OČI

SAN O MRTVOM PJESNIKU

noć kao i svaka druga, nevina zabava u tijelima
djevojke iz zračne luke donose gotove obroke
zanesen njihovim eteričnim erotičnim uniformama
zaboravio sam osnovna pravila mudrog življenja:
ne griješi bludno s alatima poezije u smočnici!
osobito izbjegavaj performans čitanja vjerskih
odlomaka iz Biblije u paklenoj vatri tuluma!
ne budi nasilan i ne trgaj plave kostime stjuardesa
prebrzo, jer njihov meki pojas za spašavanje
ionako neće nigdje pobjeći!
ne jedi obilnu večeru i ne pij gusto crno vino!
ne čini sve to – jer ćeš u znoju lica svojega
sanjati metalne gotske strahove!

i stvarno – san u mraku noći
tonem u košmar s teškim priviđenjem
kao da sam deset kilometara prohodao bez ironije

sobica je skromna, ali čista i svježe okrečena
na jednom zidu slika Majke Božje iz Bistrice, Hrvatska
a na drugom slika Majke Božje iz Granade, Španjolska
na sredini sobice otvoren crni ljes
u ljesu mrtvi pjesnik u crnom večernjem odijelu
zatvorenih očiju počiva u miru
sedam svijeća na crnim stalcima raspoređenih oko lijesa
leluja mutnu svjetlost i miris oprosta od grijeha
s lijeve strane lijesa lijepi stolić od crnog ružinog drveta
na njemu crni telefax iz kojega nečujno izlazi
bijeli papir s crnim slovima
s desne strane lijesa lijepi stol od crnog mahagonija
na njemu mrtvi crni mobitel i upaljeni crni kompjutor
na čijem ekranu piše
Internet i strah od smrti su sjajilo za oči.

na trenutak sve je stalo u tišini te svečane slike
zatim se pjesnik lagano diže
ruku prekrivenih na prsima
pobožno gleda u hrvatsko-španjolsku kombinaciju
udvojene Majke Božje i progovara
Bože, ti si tako htio, neka bude volja tvoja.
Sa mnom je umrla poezija.
Najvažniji njezin alat - metaforu -
ponijet ću sa sobom u grob. Amen.

izgovorivši to pjesnik legne u lijes
i zauvijek umre

budim se s krikom
sav u moru znojne vode
srce mi lupa
tresu me slike noćne more
drhte mi ruke kao da sam obgrlio
Vezuv, Etnu i brze tenisice atletičara
pipkajući oko stjuardese tražim upaljač s vatrom

bez metafore teško je i cigaretu pripaliti

USKLADIMO SMRTI

živimo dobro, sjedimo opušteno uz novi kamin
scena zaslužuje pljesak i nove kredite
drvo se prepušta sudbini kao sporogoreća djevojka
veselo pišti sluteći vrhunac smrti usred ponestajanja
čovjek je najjači na zemlji

stanje očaja, smrtna ljubav udvoje, igramo se pištoljima
štrca bjelina crnina i sumnja po našim licima
pokušavamo usput razgovarati o tome
kako u braku uskladiti smrt koja će nas razdvajati
sve dok nas na kraju ne rastavi
planiramo staviti pištolje jedno drugom
u usta i istovremeno povući okidače

zar je istodobno samoubojstvo jedino rješenje?

odložimo pištolje, predahnimo uz glazbu,
razmislimo o novom cvijeću u vazi!

smrtno zaljubljeni gledaju se nepomičnim zjenicama
ona ustaje, skida se bacajući odjeću po parketu
vrckavo ignorira zemljane radove na grobljima
plešući lelujavu odlazi u kut po instrument
vrti mi se u glavi od prizora
gola žena svira violončelo nasred sobe
prijateljska vatra pucketa u hropcima
na borama zapaljene bukve vidim starost
zima mi je od smrtnog straha
ledomati proizvode djedove s mrazom
njihova snježna patrola daruje nam grobove posute injem
kao najsigurniji predjel umirujuće paprene metvice

gledam zakonitu ženu
u profesionalnoj pozi s violončelom

slušam glazbu i smijem se izrazu "zakonita žena"
da imam hrabrosti
njegovao bih kult stidne dlake
taj lijek protiv straha od neusklađenih smrti
ali moja žena je potpuno gola
bez ijedne dlake ona živi i svira violončelo
gudalom poravnava harmoniju krikova
čuju se zvuci dolaska i odlaska svijeta
raširenih nogu pjeva da moj pogled
prekrasno sjaji od straha
gleda me sebično, prestane svirati
negativno odmahuje rukom crnim hrvatskim samokresima
prilazi mi, grli me i viče: "uskладimo smrti!"

violončelo bez glazbe stoji kao ukopan
prisutan je bez dubine, nalik je političaru
na televizoru u pustinji ili jeftinom sjajilu za oči
bez moje žene instrument je nitko i ništa

violončelo je samo obrađeno drvo
pucketat će u završnoj vatri
kao i kalcij zajedno s Mliječnom stazom
na putu beskrajnog nestajanja

VLASNIK GROBA

ja, Milko Valent, kršten sam
u blizini velikog zoološkog vrta
u velikom parku Maksimir.
mogu li biti poetski jednostavniji?
Aleluja!

sve se zbilo naglo
nitko me ništa nije pitao
roditelji su me jednostavno odnijeli svećenicima
u Crvu sv. Jeronima
ljubeći me u nosić cijelim putem kroz šumu.
šuma je slavila.
vlažnu izvedbu tog sakramenta
pratilo je bezbroj majmunskih krikova
na sto zelenih jezika.
Aleluja!

otada lutam Maksimirom i svijetom
pomalo proklet pokušavam pronaći prstohvat
milosti, gram sućuti, iskru ljubavi, crticu sentimenta
bez uspjeha
a što sve nisam činio!
glavom kroz zid utiskivao sam um
u neurotične cementne dementne vijuge stanovnika
naivno sam u ljudske uvojke gurao nježnost
risao dokaze po asfaltu i studentima
crtao argumente po djevojkama, travi, snijegu i neistini
bojao ljude stabilnim nijansama radosti
sve je bilo uzalud

više nisam mogao izdržati bez ljubavi
morao sam odmah nešto kupiti, nešto postati
postao sam vlasnik

danas u 11 sati ujutro
postao sam vlasnik groba
javni bilježnik i njegove suradnice
cijeli su posao obavili efikasno
i rekli mi doviđenja sigurnim glasom
kao da ćemo se zaista opet vidjeti
po nebu su letjeli veseli vlasnici grobova

žurno odem na groblje
oči mi sjaje kao sunce izvan zatvora
pomisao na smrt je sjajilo za oči
gledam s veseljem vlastiti grob
lijep je, tako mi Knjige Postanka!
s crnim granitom čini čvrstu cjelinu budućnosti
koliko ljetnih i zimskih praznika na jednom mjestu!
na nadgrobnu ploču dao sam uklesati rimskom kapitalom
svoje ime, besciljni enciklopedijski podatak
za koji vrijedi živjeti i umrijeti vječno

prolaze dani i svakodnevni prolaznici
kao vlasnik groba osjećam se božanstveno
moć vlasništva je neodoljiva poplava ljubavi
može se opisati samo prodornim krikovima ushita

ljetno jutro s puno pitanja pritišće svijet
uz topli egzotični kakao s pogledom na groblje
pitam se zašto se neki ljudi daju spaljivati
tako narušavaju poredak obroka u prirodi
pa zar i crvi nisu ljudi?

iako su žene s pravom ljubomorne
na moje narcisoidne posjete groblju
svaki dan dođem tiho i uspravan kao čempres
obiđem legendarni grob
gledam ga s poštovanjem vlasnika i divljenjem
čovjeka koji zna što je likovna umjetnost
tako se odmaram od robovskog rada

u svijetu koji prezire mir i cijeni spektakularnu dosadu

ne mogu se nagledati vlastitog groba

znam da za 50.000 godina i njega neće biti

ali zar je to važno u ovom času

strašne ogromne neiskazive grobne ljepote

kad i kokain na granitnoj ploči

ili na dasci za meso

izgleda kao obično brašno za hostije

GLAS OSOBE KOJU SMO JUČER POKOPALI

uvijek se iznenadim, opet je jutro!
i mlijeko i pahuljice i bucmasti oblaci bez kompasa
u kući prekoputa djevojčice se spremaju za školu

ptice neodjevene stoje na drveću
bez stida ogovaraju trenutak koji traje
ne sjećaju se noćnog života
besramnih letova i velike nužde u zraku
samo klikću psihički neuravnotežene poskočice

s pticama je nemoguće biti na zelenoj grani
i razgovarati s njima u punom profilu
- osim ako nisi svetac koji zavija na cesti
uprijevši oči u cirkusku točku na praznom nebu -
osobito se s lastavicama ne može razgovarati
nalikuju meni, nikad nemaju ni trenutka vremena
krasi ih frenetična trka za zemaljskom hranom
i smrt od prekovremenog rada u zraku
s vrapcima je slično, odlučno odbijaju metafiziku i prebrzo
okreću glave, krasi ih lakoća nehaja i doživotna neozbiljnost

a ja danas želim razgovarati o prolaznosti
s nekim tko je namjerno ravnodušan
sjetim se jednog takvog, zatvaram prozore
uzimam telefon nalik znatiželjnom djetetu u kolijevci
zabunom utipkam krivi broj
na telefonskoj sekretarici
glas osobe koju smo jučer pokopali
kaže da nakon zvučnog signala
ostavim poruku

zaboravljam na prolaznost
nazivam ponovno i ponovno

slušam zvonak glas prijateljice
crvi su već od ranog jutra mudri
jer slijede i prirodu i modu i trend
ekološki uživaju u tijelu tajnice
samo je pitanje vremena
kada će stići do njezinih glasnica

slušam zvonki glas prijateljice
tu i tamo podivljam od nedostatka
odem u kupionicu oprati suze
gledam se ozbiljno u zrcalu
s neprimjetnim smiješkom na usnama
tako izgledaju svi pioniri spoznaje.
pri pomisli na smrt
moje oči se vidljivo proljepšaju
živo sjaje kao novi udžbenici
iz kvantne fizike i teorije struna
iako su davno ugasle zvijezde

SAN O SMRTI POEZIJE

tri jogurta, deset cigareta
i dvije pjesme za jednu noć!
sinapse i neuroni dobro funkcioniraju

najednom neuronsko svjetlo žmirkava u tami

užas i brza mučnina u snu
u koju često padaju radnici na vrhu nebodera

kada se Orfej okrenuo – što nije smio učiniti –
usprkos noćnoj tami svi su vidjeli da je teško bolestan
čak i kralj suvremenog zaborava Alzheimer
čak i Marilyn Manson koji krade šminku vlastitoj ženi

velike oči Orfeja ukočeno svijetle
sjaje od skamenjene smrti
njegove supruge sastavljene od stihova
iskusni psihijatar Orfej potpuno je rastrojen
nekad moćan zaigran zapjevan
sada stoji na jednom pločniku u centru grada
naslonjen leđima na crni pogrebni automobil
prljava košulja, razvezana kravata
u jednoj ruci drži Pandorinu posudu
u drugoj crno cvijeće na kojemu su pogrebne trake

na crnim pogrebnim trakama srebrnim slovima piše
pjesnici su ostali bez krova, kruha, nade i posla
njihova radnička odijela puna su proizvodne patnje
ali poezija je mrtva, poezija je definitivno mrtva

dolazi odred dominantnih smetlara
ravno s festivala novinarske proze u jednom restoranu
smiju se ostrim realističkim zubima u boji čvrste valute
šmrkovima čiste stvarnost od metafora

pridružuje im se i razoreni smućeni podivljali Orfej
sad već prozni radnik s uravnoteženom tipkovnicom u džepu
neurotično baca cvijeće i pogrebne trake na neonski marketing
a Pandorinu posudu stavi na zadnje sjedište
psihotičnog pogrebnog automobila

zatim bijesno štrca čistu proznu stvarnost u tekstove

s prljavim papirima i prljavim kompaktnim diskovima
u kanalizaciju odlaze i tihi alati poezije

U MOJOJ GLAVI JE KAOS

SJAJ KOŽE BRŽI JE OD SVJETLOSTI

puno je besmislenih prijeloma
redaka. svi nose golotinju s potpisom.
požutjeli mozgovi žude toaletne listiće
ali higijena je nemoguća.
u toj situaciji mogu još samo
oprati ruke i neprimjetno odškrinuti bijeli svijet.
neka uđu glamur, psihoza i povijest

dolazi djevojka. vidim te,
razderano nebo.
na svijetu više nema cijelih traperica.
viri bedro, viri koljeno, električna bijela molitva.
bijele crtice cjeline oblikuju boga u prahu.
sjaj kože brži je od svjetlosti.

hoćemo li podivljati od spoznaje?

ispred kazališta stojim
s djevojkom iz srednje škole
između nas ponor i bijeli šum.
bolni smo od sveopće nedoumice
na njezinom licu život je pozornica
glumim neizbrisivu kozmetiku.

čekam. njezine usne drhte. hoće li
vrištati ili će mi reći svoj CV?
dok čekam pada mi na pamet
jutarnja vijest:
seljaci su mudri u nizinskim predjelima
nikad ne spominju važna imena prethodnika
samo oru i pjevaju blatne popularne pjesme o
prelijepoj travi u dalekim zemljama.
nitko ne može uništiti

kratkotrajne vječne banalne zvjezdice.

čekam. tramvaji prolaze pokraj
njezinih usta. na otocima je tišina.
magarci stoje mudro. čovjek je sam.
bijelo u meni je rijetka oaza. jasno je
da se smijem žutom pijesku oko sebe.
ironija je žedna budućnost
zelena pobjeda.

čekam. djevojka me neurotično gleda.
sluti da sam ja samo danas, nikad
sutra. zna da se u mene ne može
pouzdati. oči su joj pune straha. snažna
je od ludila. prezire zombije, voli isključivost
i moj talent nalik morskoj pjeni.

čekam i dišem. teško je od mene očekivati više.
područje bijelog je sloboda. ipak sudjelujem
u prolaznosti, suosjećam. mogu si to dopustiti
jer sam ravnodušan. djevojka progovori.
asfalt naglo postane beznačajan. njezine
usne drhte: *želim biti manekenka i
poboljšati svijet. sebična sam. meni
dobro stoji manjak apetita i milosrđe. udat ću se,
pisati dnevnik na blogu i umrijeti dostojanstveno.*

SLASTIČARNICA PRINCESS

u svakoj glavi sjaje krhotine šećera
neuroza je slatka i zarazna

ušao sam u princezu
i naručio kolač od oraha
ja sam ironičan moderan gladan
želim slastičarnicu
estravno čudovište u centru grada

jedem kolač i gledam se u zrcalu
to je jedino lice koje ne mogu
vidjeti bez tih alata trenutne izdaje:
stakla zrcala fotoaparata kamere
zaljubljenost je počela s bonacom
medijem za navodnjavanje gubitnika
svaki dan neugledno cvijeće neskromno živi
a bijeložuti narcisi spuštaju glave

je li nagnutost u sebe dovoljna za sreću?

ulazi opća djevojka u retro kaputu
ista je kao mama, ista je kao baka i prabaka
oči joj sjaje od žudnje za sobom i šećerom.
govori kaotično, nepovezano diže obrve
njezine oči nemaju središta
zovem se torta, pusti me na miru, luda sam,
pijana, psihotična, nakon premijere pojela sam
sve male sendviče u Hrvatskoj
i popila sve vino iz ružnih plastičnih čaša
nikada nisam bila pristojna
u beznadni bezdan svojega vrućeg spola
strovalit ću i djevojke i mladiće i predmete
oblizujući vlastitu seljačku dekadentnu šminku

svojim crvenim univerzalnim jezikom

uvijek je kasno
sami smo u slastičarnici
na pustom galaktičkom ledu tamnobijela
prostranstva slatkoga
sjećanje treba stvarati sada, a brisati poslije
inje se polako pretvara u krijesnice i obratno
držimo se za ruke, siti smo, drhtimo bez identiteta
dokumenti su tlapnja
izgubljeni smo u slatkim suzama

BALZAM ZA USNE

ne mogu sebi više dopustiti
luksuz političke korektnosti
na javnim mjestima povraćam od gađenja
većina posrće u potrazi za televizijom
kontejneri skupljaju otpatke kratkotrajne sreće
ljudi bez duha paradoksalno
završavaju u ludnicama
zato idiotima treba govoriti istinu
čak i na visokim položajima
gdje rijetki zrak ne dopušta spoznaju

lijepo je izaći u milenijsku šetnju
parkovima i promatrati politiku
bogatizgledaju zdravo i arogantno
siromašni su debeli i ružno odjeveni
ni jedni ni drugi ne čitaju uznemirujuće knjige
religije su glupi mitovi, veliki programi beščašća
iz kojih curi svakodnevna sapunica
ubijanje je staromodno zaostalo retardirano
ne postoji tajna
teških tišina i pretilih žena
svaka površina je jednostavna
svršava u hladnoći kao nabrano gorje

daj mi sada neki lakomisleni oblak
odvedi me na izlet u šoping

ona me vodi na izlet
ona mi se sviđa. neka se zove Ana.
sviđa mi se njezin baloner
podsjeća me na onaj iz filma *Casablanca*
i na crnobijele fotografije prirode
sviđa mi se i Anin erotičan pogled

to je napredni pogled na svijet
koji se urušava svake sekunde

sviđaš mi se. zašto si poremećena?
zašto neprekidno urlaš na kućne ljubimce?
Ana odgovara: *teško mi je živjeti s malim mržnjama*
iscrpiti sebično svaki plavi cvjetić
i baciti ga u kantu za povijest
teško mi je potonuti u stvarima
veliki trgovački centar pun je
ushićenih boja oblika cijena
potraga za identitetom
najžešća je u toplim džepovima
uvijek moraš kupiti nešto što te podsjeća na ja

biramo nešto što će brzo nestati
kao nirvana, biramo balzam za usne
mažemo ih prozirnom otpornom vlagom
ljubimo se divlje
pored police za mrtvo meso
cijenimo samo filmski poljubac izvan filmova
u kojima blista privid
jasnoćom običnog dnevnog boravka
naši poljupci znaju:
životi su dosadni
ako su namješteni klasično

balzam je neupotrebljiv za nas
žive istinoljubive krhke jake vlažne ljude
balzam štiti samo korektne zaštićene usne
samo one koje su čvrsto stisnuta mumija
bez obzira na godišnja doba i metafore

PIRAMIDE

privlači me nedogađanje. moji prijatelji sve češće
priređuju svadbe s vegetarijanskim jelovnikom.
čudno je kad meso priprema slavlje bez mesa.
nema mira. sunce sve jače prži maslinove grančice.

i danas je svadba, život je lijep. stigla sam na vrijeme.
zašto sam tužna? nakon obreda vjenčanja svi bacamo
rižu na mladence. oni se jedva probijaju do prepunog stola
na kojem su piramide pravilne zdrave prehrane.
u zraku lebdi miris mitova, povijesnih djevica i
maslinova ulja. vozit ću auto, ali nikada neću rađati djecu.

sretna domaćica u vjenčanici boje zapjenjenog mora, s puno
volana, plesnim korakom obilazi prisutne. šapne mi
divlje da više ne smijemo jesti životinje i da se moramo vratiti
korijenima jer biljke puno lakše podnose smrt.
smije se i dodaje tajnovito: *u mojoj glavi je kaos.*

na švedskom stolu je poljoprivreda, suši, tofu, kus-kus,
barilla lasagne, dvadesetak vrsta sireva, alge, kapari,
kupići od kelja, riže, cvjetače, poriluka, palente, voćnih müsli...
a ja maštam o krvavom odresku i preplanulim čvarcima.
između hrane brojne boce crnog vina uspravno sjaje.
grizem masline, gledam mumije i pijem *in vino veritas*.

pijem i stojim bespomoćno uz stol panično željna svega.
majka mlade priča sa susjedom. govori da zapad postaje istok
i obratno. i da tirolska ljetna salama više nije kao nekad.
oko njezinih masnih riječi opća himna soji zvuči iskreno.
na stolu nema ni grama mesa. sojini medaljoni samo glume
male šnicle. bijesna sam. odsada pa zauvijek
na svaku svadbu ponijet ću debeli sendvič s pršutom.

vraćam se korijenima. sjedam u auto i evo me u gradu.

u kiosku za meso i luk ponovno je čitav svijet na okupu.
brzo pojedem vruće ćevapčiče s malim brdom luka
i vratim se na svadbu. razdragano pozdravljam sve ljude
i uživam halapljivo u biljnom desertu sa sladoledom.

teku potoci medenih sokova, pala je mjesečina po zemlji i svim
morima. djevojka iz brightona pjeva *nothing has been easy*
this year. mladenci u bijelom zagrljeni ispijaju zdravice
gustog crnog vina. u čašama sjećanje na izvrstan život
korijena smjenjuje budući zaborav. nisam sasvim pijana.
a ipak sve vidim. piramide su prazne.

KOMPAKTNE PLOČICE

POVRŠINA BEZ IRONIJE

pokušao sam samo jedan dan
živjeti bez ironije, samo jedan jedini dan!
naslonjen na preostali kisik
promatrao sam površinu

nesmotreno izazivajući stvarnost
javnu televiziju, javni prijevoz, brzu hranu
šoping centar, bibliju i napredak
vidio sam
opstanak i borbu za cirkus
ogromne društvene oči kupaca-mrava
lijeni hod gusjenica punoglavaca
i nedjeljno prijepodne jednog hrčka
crtice kapitalizma, uspravne kodove panike
crnu smrt boga u dućanima pogrebne boje
dječje porno podočnjake na internetu
disfunkcionalne obitelji na trulim sanjkama
izlizane kartice rada
lakoumnu trgovinu s oblakom i upitnikom
prekovremeni sitniš
prazne kuglice blagdana i stvari
u blistavim trgovačkim centrima
mutne graške znoja bezbrojnih radnika
na svjetlucavo upakiranim proizvodima
beskrajne trake robova i ambalažu
koja nastoji zanijekati prijevremeni infarkt

na trgu optimizma odvažnog velikana
namjerna scena bulimije
djevojka bljuje po maćuhicama
zadah kiselog kupusa i pečenih krvavica
iritira nosnice mladića koji je pridržavaju da ne padne
zamusana lica ona se nemoćno smije prljavom cvijeću

istodobno sanja princa i smrt koja će je osloboditi gladi

dječak nesigurno stoji na asfaltu
tupo gleda u nekoliko kovanica na dlanu
brižno štedi jer želi negdje pobjeći i oblikovati
svoju oazu kao bogati dugoročni dalekozor
ipak sluti da s nekoliko okruglih metala
ne može izgraditi svijet, bazen i slobodno vrijeme
kaže "fuck" i kupuje prvi sladoled na koji naiđe

na ravnodušnom eksplozivnom suncu
brzo nestaju kovanice, sladoled i površina bez ironije

NEOTESANE OBRVE

dolaze sa svih strana svijeta
suočavaju se u kupaonici
s praznim svemirom i lolita-problemima
utjehu nalaze u večernjim bojama lica
koje zatim skidaju dodatnim mlijekom

zapisuješ na zrcalu riječ "pupoljak"
dok emigriraš u djetinjstvo iz higijenskog užasa
vrištiš parole protiv kozmetičkih poduzetnika
ne ljuti se na predrasude
one su uspješne gubitnice
prodaju izletničke namaze i proizvode crnu kroniku
ubijaju protivnike u svojim snovima
na njihovom oružju nevješto je nacrtana "aleluja"
popločana paklom za druge

dolazim
virim u tvoje male tajne
pomažem ti u sortiranju promašaja
bacamo ih u stroj za rublje
dok noć nijemo broji okretaje mesa
i zanose

moliš na koljenima brižno sklopljenih ruku
sagnute glave
razmazuješ moj antibakterijski gel
po neotesanim obrvama
smiješ se bez vidljiva razloga
dlake najednom strše od radosti
u jutru je kratkotrajni mir
zatim kažeš da je vrijeme za higijenu
i odlaziš na brijanje prekobrojne estetike
žileti, ulje i mlijeko ravnodušno hrabre predrasude

PAMUK, KOMPLIMENTI

često u posjet svrate razne osobe
jer sam strpljiv kao nepročitana knjiga
dolaze razorena bića bez svjetiljke
izgubljena u vlastitom mesu
s lica im kaplje fina potištenost
civilizirani znoj
crna muka u duši
slike snivanih kolača
govore: sveopći pijani otac tukao je majku
djeca su mirno čekala da prođu blagdani
i purica i vino i maltretiranje psihe
i policija i sve

smirujem ih
odmah predlažem palačinke sada i ovdje
topli miris bez depresije i mozga, bez snova

pričaju da je nenasnosna oholost zdravlja
u odnosu na neurozu, skromnu i tihu
jedna simpatična osoba kaže
da su sve djevojke okrugle histerične nule
strojevi žudnje koji lete s virtualnom djecom
umirujem je
guram joj smijeh i palačinku u grlo
plešemo na balkonu s tim duguljastim slasticama
na travama je narkomanski zalazak sunca

u sumrak trgamo pamuk, bijelo tkivo i požudu
punu strahova i tuge, valova radosti i dva goluba
nestalo je sjećanje na povijesno razaranje opne
mi smo samo prolazni smijeh

prije odlaska u noć, dramu i svjetsku bolnicu

one skupljaju nježnost, pamuk, torbicu, knjigu, sve
kažu mi da sam drolja i žudnja
kratkotrajna tableta, gnoj i radost
metafora s doručkom i pahuljicama
prva palačinka u povijesti, topli idiot...
teško je nabrojati sve komplimente koje emitira
zaljubljeni drogirani poderani pamuk
priljubljen uz tijelo na odlasku...

MARICA JAMBREK TIFFANY

zadubi se u bilo koju osobu na zemlji
i izgubit ćeš se u svijetu brzih detalja
očajno ćeš raspustiti skupštinu, sabranost i razum
odaberi primjerice samozatajnu Maricu Jambrek
zvanu Tiffany s plavim uvojcima ljeta
s njezinim bolnim PMS-periodima
kad čita isključivo trivijalno štivo s tržnice
djevojku koja se namjerno nije slagala
s roditeljima, sa sobom i okolinom
a urbani okoliš prezirala je mutnim očima
studirala je samo svoj užitak, to je bilo sveučilište
na poljima, ulicama, u parkovima i stanovima
u malim kuhinjama
koje su mirisale na njezin božanstveni gulaš
i vegetarijanski plač zlatnog teleta

upoznaj Maricu Jambrek Tiffany
i upoznat ćeš ovaj svijet prije smrti
prepusti se njezinim kućnim opsesijama
upoznaj njezin poraz s brojnim olakšicama
ali nemoj s njom sjesti u auto
ili je zamišljati kao majku
odvest će te bezbrižno u pustinju, tundru, stepu
na asfaltirano nebo bez znakova, bez goriva
bez djece koja će nastaviti zapuštenu
pustu psihičku zemlju

dan prije svoje smrti u subotu
Marica Jambrek Tiffany
čistila je svoje crne Martens cipele
koje je nosila kada je još bila darkerica
opila se mirisom protekle mladosti
i otišla na tulum u jednu betonsku toplinu

pred jutro je u slušalice pustila Nirvanu
i skočila s dvanaestog kata
iz okrvavljenih slušalica
na njezinim slomljenim mrtvim prsima
i dalje je svirala glazba

LEPTIRI ĆE NA KRAJU GORJETI

toliko smo siromašni
da moramo iskoristiti svaku riječ
čak i zaostali dim cigarete
sve živi od nedostatka
čak i mašta u posrnulim prstima
zvijezde uzaludno padaju u oči
gledamo se s razumijevanjem najtežih tema
ali to nitko ne može dugo izdržati

sagneš se i po parketu tražiš
one čuvene laticice voli-ne voli
pridržavam te, plavocrveni leptiri najednom oživljuju
igram se s njima
svojim noćnim hvataljkama
milujem njihove pokušaje letenja
ja sam lovac na boje i tetovirane kože
na likovni odgoj i živopisne privide
bijeli radijatori smiju se našim pokretima
vrući smijeh neonskih zavijutaka na zidu
znamo da polužive stvari ne mogu poletjeti

na kraju uzvikneš slomljena kao globus
pronašla sam četverolisnu laticu!
ne marim za početne uzvike istraživača
i dalje ponosno tetoviram prazninu
gledam gradske krovove
ispod kojih žive poniženi i uvrijeđeni
naručujem telefonom pizzu
dok plavocrveni letači kružno lete na istom mjestu

umorni goli leptiri hrabrog srca i kratke povijesti
veselo jedu s nama
ostat će s tobom do kraja

gorjet će s tobom u završnoj strasti krematorija
kažeš mi to i smiješ se vatreno s realizmom u oku
zatim komentiraš malu količinu rajčice na tijestu

VRTOGLAVICA

zavrti se sve od snova
propale čokolade i mladog bicikla.
kad gledaš u lokvicu rutine
iz nje sjaje brojna lica
pomiješani portreti "nekad i sad"

došla je iz betonskog skloništa
iz podruma ispod tratinčica
imala je 16 godina
voljela je hrabre likove
htjela je poginuti ludo
kao junakinja s olovkom u jednoj ruci
s tipkovnicom u drugoj
zauzeti se za neku veliku stvar
kao Che Guevara ili Jeanne d'Arc
kao pankerica, darkerica, bilo što,
i spasiti Zagreb, sebe, mamu, brata
cijelu podrumsku obitelj

blijeda od rata zvukova uzbuna
sirena i dragog kamenja
otputila se u opasno jutro
asfalt nije nudio mirnu mladost

ušla je ravno u radionicu sjete
tijelom i očima rekla je da želi učiti
cijelo jutro bez straha je slušala poeziju
i gledala moje začarane motorne usne
pelinkovac i lokale bolesne od crnila
rekla je pokaži mi pravac
volim heroje koji znaju pisati
daruj mi jedan let
bezobrazne konfete

pozitivnu pjesmu koja nije dosadna

sve sam joj dao

ali nisam mogao umjesto nje

biti maratonac biti rijeka biti uporna

kapljica za oči svijeta

kiša snijeg sunce kalendari

prolazili su brzo kroz njezin mozak

vremenska prognoza učinila je svoje

većina mozgova ne može izdržati banalno:

zov kamere politike taštine pustinje

zaboravila je let nevidljive ptice

divlje nebo bez granice Jeanne d'Arc

glazbu konfete bezobrazne ideje

moje pjesme moje usne moje snove

sada mašta o sangriji i tihom mužu

na mramornoj terasi

o anoreksičnim kanapeima

i glamuroznim veganskim salatama

okruženim uljudnim vodenastim različcima

nervoznim mimozama, želim-biti umjetnicima

hipokritima-kiborzima bez poroka bez cigarete

bez krvi bez čistoće bez duše i svojstava

mašta o onima koji nude prebojane balone

privid uspjeha, rada i praznu Aleksandriju

vidio sam je danas

u istom gradu na istom mjestu

s povezom preko očiju

koji simbolizira povez preko očiju

nosila je histerični transparent

sušim se i imam demokratsko pravo

na psihičku bolest i suhoću kože

na mršavost i mršavi konceptualizam

televizija će i danas prenositi nju
kao popularnu dijetu i nesretno dijete
blijedo od ratova zvijezda
na crvenom tepihu zvanom "vrtoglavica"

U MRAKU

gledaj donje rublje
ovješeno po neboderu
suši se pokretna tama
banalne noći prljaju sve što je nevino
ništa ne može osušiti glupost
dođi, odlazimo iz grada
lukobrani brane luke
od valova, prezira, usamljenosti

zašto si me pozvao na more?

htio sam ti pokazati valove
i govoriti uzaludno o mraku
i recitirati misli o prvoj sukrvici
koja nas možda iskupljuje
htio sam ti reći
da je mrak obična pojava
da su krunice u automobilima banalne
da su križevi oko vrata banalni
da su banalni i debeli zlatni lanci
na sirovim crvenim i crnim šijama
da je banalno prstenje totalno banalno
na seljačkim prstima bez intelekta

i bez mora znam
dijagnozu zemlje
ali volim sjediti uz tebe i nesvjesnu vodu
slušati rock i gristi usijane žice
ako malo i ostarim kao iskusna gitara
nema veze
glazba ne može ostarjeti

htio sam ti reći

da je nemoguće izraziti se kratko
o dugom putovanju nakraj noći
htio sam ti reći
da je banalno postalo nepodnošljivo
da su sapunice mokre od epskih organizama
od lažnih jecaja, ljigava smijeha, reklama, interijera
da samo more može podnijeti
banalne dijelove ekrana
da se banalni grčevi banalnog
zabijaju duboko kao sklizavo smeće čak i u daleki
antarktički led bez televizije

i bez mora znam
dijagnozu blata
ali volim sjediti uz tebe
dodirivati tvoje prolazne ruke
tvoje valovite hlače, tugu, sve
naginjati iz boce buduću nostalgiju
votku, pivo, vino i violine, barove i alternativu
crne južnoameričke rijeke u ponoć, sve

da bih te mogla voljeti
ja ne moram znati ništa
o paralelnim praznim svjetovima
zaostaloj slami, o slamnatim milijunima
koji gledaju ushićenu prazninu
slamnati laboratorij big brother
o novčanim misijama na mozak i Mars
ti i bez mora znaš
kolika je moć moje privrženosti
tebi i nestajanju

znam, more samo podcrtava
svakodnevicu kao banalnu vodu
taj tamni sjaj u mraku
kratkotrajni pokret tople svemirske juhe

prije kraja koji nosimo u dahu

Milko Valent

Rođen 1948. u Zagrebu. Prozaik, pjesnik, dramatičar, esejist i kazališni kritičar. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je filozofiju i komparativnu književnost. Suradnik je stotinjak časopisa, magazina i novina te mnogih radijskih programa i nekoliko internetskih portala. Dosad je objavio 32 knjige. Zastupljen je u 29 antologija i 49 domaćih te inozemnih izbora, zbornika pregleda i panorama poezije, proze, drame i eseja. Brojni njegovi tekstovi prevedeni su dosad na trinaest jezika. Također je na njemački jezik prevedena novela *Nježna palisandrovina* i izbor iz knjige poezije *Tihi alati* (prijevod je dostupan na internetu), na francuski, mađarski i poljski drama *Gola Europa*, na makedonski roman *PlayStation, dušo*, a na engleski radiodrame *Neonski rubovi* i *Tinta u oku*, kratke proze *Jazz za Aishu*, *Djevojka i bicikl* i *Interkontinentalno drhtanje* te drame *Gola Europa*, *Ground Zero Aleksandra* i *Bordel divljih jabuka*. Dvije drame iz dramske trilogije *Zero* (*Gola Europa* i *Ground Zero Aleksandra*) nagrađene su 2000. i 2002. trećom i prvom nagradom Marin Držić. Za svoj dotadašnji doprinos poeziji nagrađen je Maslinovim vijencem 2009. na 19. pjesničkoj manifestaciji Croatia rediviva. Za roman *Umjetne suze*, kao najbolje književno ostvarenje objavljeno u 2013., dobio je 2014. Nagradu Vladimir Nazor. (S tim je romanom bio među pet finalista književne nagrade Tportala za najbolji roman u 2013.) Na drugom natječaju Petrarca Festa za najbolji sonet dobio je 2015. treću nagradu za sonet *Rock'n'roll*. Za roman *Umjetne suze* dobio je 2016. Književnu nagradu Stipan Bilić-Prcić, koju dodjeljuje Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (HAZU).

Objavio: *Carpe diem* (filozofski i teorijski eseji, 1979); *Leptiri arhetipa* (poezija, 1980); *Zadimljena lopta* (poezija, 1981); *Koan* (poezija, 1984); *Gorki deserti* (proza, 1985); *Ordinacija za kretene* (proza, 1986); *Clown* (roman, 1988); *Erotologike* (filozofija, teorijski eseji, 1988); *Totalni spol* (teorija jezika, feminizam, polemika, eseji, 1989); *Slatki automati* (poezija, 1990); *Erektikon* (poezija, 1990); *Al-Gubbah* (proza, 1992); *Rupa nad rupama* (poezija, 1995); *Plava krv* (poezija, 1997); *Vrijeme je za kakao* (proza, 1998); *Bubnjevi i čipke* (drame, 2000); *Jazz, afrička vuna* (poezija, 2001); *Neuro-Neuro* (poezija, 2001); *Eurokaz-užareni suncostaj* (kazališne kritike, 2002); *Fatalne žene plaču na kamionima* (roman, 2002); *Nježna palisandrovina* (proza, 2003); *Vrijeme je za kakao* (proza, audioizdanje, 2003); *Demonstracije u jezgri* (poezija, 2004); *Isus u kampu* (proza, 2004); *Der zarte Palisander* (proza, 2005); *PlayStation, dušo* (roman, 2005); *Zero* (dramska trilogija, 2006); *Al-Gubbah* (proza, elektroničko, 2006); *Jazz, afrička vuna* (poezija, elektroničko izdanje, 2007); *L'Europe nue* (prvi dio dramske trilogije *Zero*, 2007); *Tihi alati* (poezija, 2008); *Clown* (roman, elektroničko izdanje, 2008); *Kaos* (dramska trilogija, 2008);

Плејстејун, душо (roman, 2008); *Zero* (dramska trilogija, elektroničko izdanje, 2008); *Paučina* (roman u nastavcima na internetu, 2008./2009); *Kaos* (dramska trilogija, elektroničko izdanje, 2009); *PlayStation, dušo* (roman, audioizdanje, 2008); *Iskustvo praznine* (poezija, elektroničko izdanje, 2009); *Umjetne suze* (roman, 2013); *Pustinja* (poezija, 2015); *Radikalna mjesečina* (kratke proze, 2016); *Otvorena rosa* (poezija, 2017).

Drame i radiodrame: *Plaidoyer po pički* (drama, 1979., 1988., 2008); *Higijena mjesečine* (radiodrama, 1987); *Zelena dolina* (radiodrama, 1991); *Neonski rubovi* (radiodrama, 1996); *Ink in the Eye* (radiodrama, 1998); *Tinta u oku* (radiodrama, u knjizi *Bubnjevi i čipke*, 2000); *Bubnjevi i čipke* (radiodrama, u knjizi *Bubnjevi i čipke*, 2000); *Gola Europa* (drama, 2002); *Bordel divljih jabuka* (drama, 2002); *Danas je Valentino* (radiodrama, 2003); *Ground Zero Aleksandra* (drama, 2004); *Sarajevo Blues* (drama, 2005); *Nema više Apokalipse* (drama, 2006); *Mala klaonica nježnosti* (drama, 2007); *Plaidoyer po pički* (drama, elektroničko izdanje, 2007); *Sarajevo Blues* (drama, elektroničko izdanje, 2007); *L'Europe nue* (drama, 2007); *Zero* (dramska trilogija, elektroničko izdanje, 2008); *Kaos* (dramska trilogija, 2008); *Mala klaonica nježnosti* (drama, elektroničko izdanje, 2008); *Nema više Apokalipse* (drama, elektroničko izdanje, 2009).

Izvedene radiodrame: *Plaidoyer po pički* (1988); *Higijena mjesečine* (1988); *Zelena dolina* (slovenski, 1996); *Danas je Valentino*, 2000); *Tinta u oku*, 2001); *Zelena dolina* (hrvatski, 2001); *Pledoaje po piknji* (2008); *Nema više Apokalipse* (2014).

Izvedene drame: *Gola Europa* (2003); *Na rubu* (skraćena verzija drame *Nema više Apokalipse*, 2009); *Marica - put u smrt*, adaptacija drame *Nema više Apokalipse*, redatelj Marinko Ivanišević; Gradsko kazalište Đurđevac, Dom kulture Đurđevac, Đurđevac, 2013); Repriza drame *Marica - put u smrt* u okviru X. županijske smotre kazališnih amatera Koprivničko-križevačke županije, Đurđevac, 2013. i treća izvedba *Marice*, Klub Močvara, Zagreb, 2013); *L'Europe nue*, *Gola Europa* (Mise en scene Sava Andjelkovic, Sorbonne University i u Ambassade de la Republique de Croatie, Paris, 2014); *Plaidoyer po pički* (drama, dramski spektakl, u koprodukciji Eurokaza i Muzeja suvremene umjetnosti. Redatelj Dalibor Martinis. Praizvedba u Muzeju suvremene umjetnosti, Zagreb, 2015).

Izbor prijevoda: *Zelena dolina* (radiodrama, slovenski, 1996); *Ink in the Eye* (radiodrama, engleski, 1998); *Poems* (poezija, engleski, 2004); *Одебете, паралелни идуоту* (priča, makedonski, 2004); *Der zarte Palisander* (proza, njemački, 2005); *Coitus reservatus* (esej, mađarski, 2005); *Nocne paznokcie, opowieść o miłości i śmierci* (priča, poljski, 2005); *Ples fluida* (priča, slovenski, 2005); *L'Europe nue* (drama, francuski, 2007); *Rauch* (proza,

njemački, 2008); *Плејстејшн, душо* (roman, makedonski, 2008); *Deset pjesama* (poezija, mađarski, 2009); *Nežno mi ga drkaj!* (pjesma, slovenski, 2009); *Portfolio Milko Valent: Stille Werkzeuge* (deset pjesama, njemački, izbor iz knjige *Tihi alati*, elektroničko izdanje, 2010); *Naked Europe, Ground Zero Aleksandra* (drame, engleski, 2011); *Goła Europa* (drama, poljski, 2012); *Meztelen Európa* (drama, mađarski, 2013); *Les larmes artificielles* (odlomak iz romana, francuski, 2016); *Subject: Intercontinental Quivering – A short e-mail story* (proza, engleski, 2017); *A Poem about Her Anus* (pjesma, engleski, 2017).

Biblioteka Online

knjiga 148

Milko Valent

TIHI ALATI

© 2018 Milko Valent

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2018

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Krešimir Pintarić

Fotografija

© Valdas / Fotolia.com

ISBN 978-953-345-581-5 (HTML)

ISBN 978-953-345-582-2 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-583-9 (PDF)

ISBN 978-953-345-584-6 (MOBI)

Prvo izdanje

Društvo hrvatskih književnika, Zagreb, 2008.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture
Republike Hrvatske.**

**Projekt Besplatne elektroničke knjige [BEK]
financijski podržava Zaklada “Kultura nova”.**